

Gemeente Renkum

Verantwoordelijke Team

Nummer
7b

Griffie

- Inboeknummer:
- Paragraaf begroting:
- Steller: J.I.M. le Comte

Raad d.d.
24 juni 2015

Portefeuillehouder
Fractievoorzittersoverleg

Datum

2 juni 2015

Onderwerp

Onderzoek Permar

Geadviseerd besluit

- Volwaardig deelnemen aan het door gemeente Ede geïnitieerde onderzoek naar de situatie bij de Permar;
- Twee raadsleden aanwijzen (coalitie/oppositie) die lid worden van de te vormen "Stuurgroep Onderzoek Permar";
Hiervoor hebben drie raadsleden zich aangemeld, te weten:
Coalitie: dhr. R. Bouwman (D66)
 dhr. C.T.A. Mali (GB)
Oppositie: dhr. T.T.M.G. Erkens (PvdA)

Samenvatting

In het memo van het college van 14 april jl. is u gemeld dat het Dagelijks Bestuur van Permar onaangenaam verrast is door de recente melding dat de bedrijfsresultaten van Permar WS tegenvallen. De vraag die het DB zich stelt is: hoe heeft dit kunnen ontstaan en hadden wij het kunnen voorkomen?

Het tekort en de opbouw ervan worden door de accountant van Permar nader onderzocht. Uitsluitsel over de definitieve jaarcijfers wordt op korte termijn verwacht.

Uw agendacommissie heeft 20 mei jl. de jaarstukken van de Permar inclusief de raadsbrieven en een eventuele zienswijze van het college geagendeerd voor de gecombineerde commissie Inwoners en Bedrijvigheid van 8 juni a.s.

In de gemeenteraad van Ede van 21 mei jl. is inmiddels gesproken over de situatie bij de Permar. De gemeenteraad van Ede heeft uitgesproken op de kortst mogelijk termijn een onderzoek naar de gang van zaken bij de Permar te willen starten. Daarbij is de sterke voorkeur van de gemeente Ede dit met alle deelnemende gemeenteraden (als gezamenlijke opdrachtgever) op te pakken.

De griffier van gemeente Ede heeft op verzoek van de gemeenteraad de vraag bij de andere deelnemende gemeenten neergelegd of en in welke vorm zij mee willen doen aan dit onderzoek.

Beoogd effect

Het beoogde effect van uw besluit, is dat de gemeenteraad van Renkum actief deel kan nemen aan het onderzoek dat de gemeente Ede start naar aanleiding van de ontstane situatie bij de Permar. De onderzoeksuitkomsten kunnen worden meegenomen bij de aanpassing van de Gemeenschappelijk Regeling Permar die 1 januari 2016 dient te zijn geëffectueerd.

Argumenten

- De situatie rond de GR Permar is penibel. Uit de analyse van de jaarcijfers komt naar voren dat de aannames in de begroting 2014 niet realistisch zijn gebleken. De begroting 2015 bevat eveneens enkele ambitieuze aannames die gezien de huidige krimpende markt, het onder druk staan van de prijzen en teruglopende Rijkssubsidies, herzien moeten worden.
- Op 1 januari 2016 dient de GR aangepast te worden. Uitkomsten van een onderzoek in opdracht van de raad kunnen bijdragen tot een herformulering van de GR.
- Naar verwachting zal de uitkomst van het onderzoek gevolgen hebben voor de governance-structuur van de GR Permar. Vanuit die verwachting zullen de deelnemers dus met de vervolgdiscussie hierover te maken krijgen.
- Het gaat om een onafhankelijk onderzoek, uit te voeren door een extern bureau, in opdracht van de raad/raden waaraan ook wordt gerapporteerd.
- Vooralsnog wordt niet gekozen voor de vorm van een raadsenquête maar voor een onderzoek. De verwachting is dat betrokkenen vrijwillig zullen meewerken aan het onderzoek.

Duiding scope onderzoek

M.b.t. de inhoud en scope van het onderzoek kunt u denken aan de volgende bouwstenen:

- Focus in het onderzoek ligt op zowel de oorzaken en analyse van wat er de afgelopen periode (de periode wordt nog nader afgebakend) niet goed is gegaan, als de vraag welke leerpunten deze analyse oplevert voor de toekomst (aanpassing GR, samenwerking met andere SW's e.a.);
- Hoe moet daarbij de betrouwbaarheid van de informatievoorziening, met name financieel, worden beoordeeld:
 - in de Permar-organisatie zelf;
 - vanuit de organisatie naar de directeur;
 - vanuit de directeur naar het bestuur (DB/AB);
 - vanuit bestuur naar Colleges en deelnemende gemeenteraden;
- Hoe moet daarbij de rolname worden beoordeeld van de concerncontroller, de directeur, het bestuur/portefeuillehouders (AB/DB), de colleges en de gemeenteraden alsmede van de commissaris?

Kader

Het kader voor deelname aan dit onderzoek wordt gevormd door:

- Gemeenschappelijke Regeling Permar;
- Wet GR;
- Notitie Intergemeentelijke Samenwerking en de Besturingsfilosofie.

Kanttekeningen

- Het onderzoek moet op de kortst mogelijke termijn plaatsvinden omdat voor 1-1-2016 de GR Permar moet worden aangepast en de uitkomsten van dit onderzoek daar dan in verwerkt kunnen worden.
- Als de raden van gemeenten Barneveld, Renkum, Scherpenzeel en Wageningen een onderzoek niet wenselijk vinden, dan gaat de raad van Ede dit alleen (laten) uitvoeren.
- Gemeente Renkum beschikt over een Verordening Onderzoeksrecht Raad gemeente Renkum (2008, kader: artikelen 155a tot en met 155f Gemeentewet).
- In 2012 is de Rekenkamercommissie van Renkum vanuit de rekeningcommissie (klankbordfunctie voor Rkc) om onderzoek te doen naar de Permar. De Rekenkamercommissie was toen van mening dat een onderzoek naar Permar niet door de Rekenkamercommissie van gemeente Renkum alleen uitgevoerd diende te worden. Om die reden is toen contact gezocht met de Rekenkamercommissies van de andere bij de Permar betrokken gemeentes. Uiteindelijk is het onderzoek niet doorgegaan omdat de Rkc's niet op één lijn te brengen waren.

Draagvlak

De raad van Renkum heeft op verschillende momenten de wens uitgesproken dichter op de Gemeenschappelijke regelingen te willen zitten om zo zijn kaderstellende en monitorende taak te kunnen waarmaken. De vastgestelde Besturingsfilosofie en de Notitie Intergemeentelijke Samenwerking zijn hiervan voorbeelden.

Ook het hiervoor gemelde verzoek aan de Rekenkamercommissie onderzoek te doen naar de Permar getuigt van betrokkenheid en draagvlak vanuit de verschillende fracties van de Renkumse raad.

Gemeente Barneveld heeft inmiddels aangegeven zich aan te willen sluiten bij het onderzoek. Zij doen mee als volwaardig lid, dus zowel qua personele invulling en onderzoeksopzet als de betaling van het onderzoek. Zij hebben een gemeenschappelijk onderzoek voor ogen met twee hoofdvragen:

1. Hoe heeft het zover kunnen komen/wat is gebeurd en welke lessen kunnen we voor de toekomst trekken;
2. Hoe heeft de governance gefunctioneerd en welke concrete verbeteringen kunnen er worden doorgevoerd in de governance-structuur?

De gemeenteraad van Wageningen heeft besloten als meebetalend deelnemer mee te doen aan het onderzoek waartoe de gemeenteraad van Ede het initiatief heeft genomen. De gemeenteraad zal niet deelnemen in de klankbordgroep. Reden om niet deel te nemen in een klankbordgroep is de snelheid: men kan zich vinden in de eerste onderzoeksopzet, met de opmerkingen van Barneveld daarover, en wil de resultaten graag zo snel mogelijk hebben. Deelname zal het proces vertragen.

Aanpak/Uitvoering

- Inbreng in en aanpak van het onderzoek is afhankelijk van de keuze die u maakt wat betreft deelname aan het onderzoek (actief deelnemen, sympathisant of agenda-lid); Het idee is dat van elke (meebetalende) raad er twee vertegenwoordigers (1 coalitie, 1 oppositie) in een Begeleidingscommissie zitting nemen die:
 1. onderzoeksopzet uitwerkt en vaststelt;
 2. de onderzoeksopdracht aanbesteedt (met Griffie Ede als juridisch voertuig) en
 3. de conceptrapportage(s) bespreekt (maar niet vaststelt want het is en blijft een onafhankelijk onderzoek).Deel daarvan zal ook in de zomerperiode plaatsvinden.
- Het onderzoek wordt uitbesteed en uitgevoerd door een extern bureau;
- De raad dient twee raadsleden te benoemen die in de stuurgroep gaan deelnemen. Geadviseerd wordt een raadslid van de coalitie en eentje van de oppositie hiervoor aan te wijzen.

Financiële consequenties

Aan de deelnemers aan het onderzoek zal naar verwachting een naar rato bijdrage worden gevraagd.

Juridische consequenties

N.v.t.

Alternatieven

1. Niet deelnemen aan het onderzoek onder auspiciën van gemeente Ede;
2. Als sympathisant deelnemen aan het onderzoek en hiermee het idee van een onderzoek ondersteunen en meewerken waar nodig, maar daarin niet actief in participeren;
3. Als agenda-lid deelnemen aan het onderzoek en hiermee het onderzoek belangstellend volgen en verder de uitkomsten afwachten.